

वित्तीय मान्यता (२०१७-१८)

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातंर्गत (NMSA) परंपरागत कृषि विकास योजना (PKVY) (सेंद्रिय शेती) सन २०१६-१७ चा अखर्चित निधी सन २०१७-१८ मध्ये वितरीत करण्याबाबत. (अनुसुचित जाती प्रवर्ग)

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्सव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : पूरक २५१७/ प्र.क्र.१२३ / १७ ओ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, विस्तार, मुंबई- ४०००३२

दिनांक : ७ डिसेंबर, २०१७

वाचा : १) केंद्र शासनाने DAC Website: agricoop.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित

केलेल्या परंपरागत कृषि विकास योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना.

२) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.सेंशन्यो १२१६/प्र.क्र. १४५/१७ ओ, दि. २५.०७.२०१६

३) केंद्र शासनाचे पत्र क्र.९-३५/२०१५/Org.Fmg(i), दि.०९ मार्च, २०१७ चे दोन पत्रे

४) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१७/प्र.क्र. ७५/ अर्थ - ३, दि. १८ एप्रिल, २०१७

५) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ९-३५/२०१५-Org.Fmg, दि. ०८ जून, २०१७ चे पत्र.

६) कृषि आयुक्तालयाचे क्र. मृसमृचा/प्रक्र ४/परंपरांशे/४३४/२०१७, दि. १३.०९.२०१७ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातंर्गत “परंपरागत कृषि विकास योजना (PKVY) (सेंद्रिय शेती) ” ही नवीन योजना २०१५-१६ पासून राबविण्याचा निर्णय घेतला असून सदर योजना केंद्र हिस्सा ६० टक्के व राज्य हिस्सा ४० टक्के या प्रमाणात राबविण्यात येत आहे. केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. ०३ येथील पत्रान्वये सन २०१६-१७ करिता केंद्र हिश्यापैकी पहिल्या हप्त्यापोटी रक्कम रु. २६०२.६८ लाख सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता तर अनुसुचित जाती प्रवर्गाकरिता रु.३५४.९९ लाख इतकी रक्कम वितरीत केली होती. परंतु सदरहू निधी आर्थिक वर्षाच्या अंतिम टप्प्यात प्राप्त झाल्याने वितरीत करता आला नाही. त्यामुळे अखर्चित राहिला. केंद्र शासनाने संदर्भाधिन क्र. ५ येथील पत्रान्वये सदरहू निधी एकूण रु. २९५७.५९ लाख (सर्वसाधारण प्रवर्ग रु. २६०२.६८ लाख तर अनुसुचित जाती प्रवर्ग रु. ३५४.९९ लाख) सन २०१७-१८ मध्ये खर्च करण्यास मंजूरी दिलेली आहे. त्यानुषंगाने अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता असलेला निधी रु. ३५४.९९ लाख व त्याप्रमाणात राज्य हिस्सा रु. २३६.६९ लाख असा एकूण रु.५९९.५२ लाख निधी सन २०१७-१८ मध्ये वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याप्रमाणे शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय-:

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातंर्गत “परंपरागत कृषि विकास योजना (सेंद्रिय शेती) ” या योजनेकरिता सन २०१६-१७ मधील अखर्चित राहिलेला अनुसुचित जाती प्रवर्गाचा निधी केंद्र हिस्सा रु.३५४.९९ लाख व त्याप्रमाणात राज्य हिस्सा रु.२३६.६९ लाख अशी एकूण रु. ५९९.५२ लाख (पाच कोटी एक्याणव लाख बावन हजार फक्त) रक्कम सन २०१७-१८ मध्ये खर्च करण्यास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० %)	राज्य हिस्सा (४० %)
अनुसूचित जाती	रु. ३५४.९९ लाख	रु. २३६.६९ लाख
एकूण वितरीत करावयाचा निधी (केंद्र हिस्सा व राज्य हिस्सा)		रु. ५९९.५२ लाख

२. सदर निधी खालील बाबींवर खर्च करण्यात यावा.

बाब क्र.	घटक / बाब	गट संख्या	दर प्रति युनिट	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
क)	सेंद्रिय शेतीकरिता कृति आराखडा तयार करणे					
२.१.२	पीक पद्धतीत बदल करणे , सेंद्रिय बीज वाटप/सेंद्रिय रोपवाटीका तयार करणे ५०० रु.प्रति एकर प्रति वर्ष ५० एकर/गट	९३२	२५०००	९३९.८०	९३.२०	२३३.००
२.१.४	नैसर्गिकरित्या उत्पादित जैविक नत्राचा वापर - रु.२०००/-प्रति एकर व ५० एकर प्रति गट	३५७	२५०००	५३.५५	३५.७०	८९.२५
	एकूण					
ड)	एकात्मिक सेंद्रिय खत व्यवस्थापन					
२.२.५	बायोडायनामिक सीपीपी युनिट उभारणी (एका प्रकल्पात ५० सीपीपी युनिट)	९३२	२५०००	९३९.८०	९३.२०	२३३.००
	एकूण					
इ)	भाडेपट्यावरील औजारे केंद्र					
२.३.१	भाडेपट्यावरील औजारे केंद्र	२०४	१५०००	१८.३६	१२.२४	३०.६०
	एकूण					
	एकूण (क+ड+इ)					
	आकस्मिक खर्च (१ टक्का)					
	एकूण एकंदर					

२. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च चालू सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजुर केलेल्या अनुदातून भागविण्यात येऊन खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र. डी - ३, २४०१ पीक संवर्धन, (००) ७८९, अनुसूचित जाती उपयोजना, (००) (२७) कृषी उन्नती योजना-परंपरागत कृषी विकास योजना (केंपुयो) (केंद्र हिस्सा ६० %) (२४०१ अे ७०८) ३३- अर्थसहाय्य

मागणी क्र. डी - ३, २४०१ पीक संवर्धन, (००) ७८९, अनुसूचित जाती उपयोजना, (००) (२८) कृषी उन्नती योजना-परंपरागत कृषी विकास योजना (केंपुयो) (राज्य हिस्सा ४० %) (२४०१ अे ७१७) (योजनांतर्गत) ३३ - अर्थसहाय्य

३ सदर योजना प्रत्यक्ष राबविणा या यंत्रणे-खालील अटी व शर्तीचे पालन करावे .

- १) सदर निधी खर्च करताना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन मार्गदर्शक सूचनानुसार व केंद्र शासनाने निधी वितरीत केलेल्या पत्रात नमुद केलेल्या अटी व शर्तीनुसार विनियोग होईल याची दक्षता घ्यावी.
- २) विविध घटकासाठी वित्तीय सहाय्य हे योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार व केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० प्रमाणे असावेत. तसेच सदर निधी अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिताच खर्च होईल याची दक्षता घ्यावी.
- ३) खर्चाचे लेखे सुव्यवस्थित ठेवुन सदर खर्चाचे लेखापरिक्षण केलेला अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास लवकरात लवकर प्रगती अहवालासह सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेच्या वेगवेगळ्या बाबीवरील भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल केंद्र शासनास प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्यात यावा. तसेच सदरचा अहवाल राज्य शासनाकडे सुध्दा पाठविण्यात यावा.
- ४) योजनेशी संबंधित ताळेबंद व लेखापरिक्षण जमाखर्चाच्या रकमा यांचा अहवाल अंमलबजावणी यंत्रणे द्यावा. त्यामध्ये वर्षाच्या सुरुवातीला अखर्चित रकमा व व्याजाद्वारे मिळालेले उत्पन्न स्पष्टपणे नमुद करण्यात यावे जेणेकरून पारदर्शी स्वरूपात सदर रकमा विचारात घेता येतील व संदीग्धता राहणार नाही.
- ५) या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुंगाने आयुक्त (कृषी) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे. सदर उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे प्रधान सचिव (कृषी) यांच्या स्वाक्षरीने सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास निर्गमित करण्यात येईल.

४. कृषी संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणुन काम पाहतील. सहाय्यक संचालक लेखा -१ कृषी आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणुन घोषित करण्यात येत आहे. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रक्रियेचे /वित्तीय

अधिकारांच्या मर्यादेत / P.W.D / मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय/नियम/परिपत्रक/ तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणानी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत शासकीय कोषागारातून निधी काढून क्षेत्रिय अधिका-यांनी शासनाच्या वित्त विभागाच्या सहमती शिवाय उघडलेल्या बँक खात्यावर ठेवू नये.

५. प्रस्तुतचे आदेश सामाजिक न्याय विभाग व वित्त विभागाने अ.नौ.सं.क्र.२०६/व्यय १४ दि.१३.११.२०१७ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून व प्रधान सचिव (कृषी) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७१२०८१२३४३९४२०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रकाश रा. कदम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मंत्री (कृषि) / मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २) प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ४) कृषी संचालक (नि.व गु.नि.), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ५) महालेखापाल महाराष्ट्र १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
- ६) सर्व कृषी संचालक / कृषी सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ७) सहाय्यक संचालक (लेखा - १) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ८) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- ९) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
- १०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- ११) वित्त विभाग (व्यय-१/१४,) मंत्रालय, मुंबई
- १२) सामाजिक न्याय विभाग-विघयो, मंत्रालय, मुंबई
- १३) कार्यासन (२ओ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवडनस्ती